

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: neolit - wykład , PG_00200173						
Kierunek studiów	Archeologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Seweryn Rzepecki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studenta z problematyką procesu neolityzacji oraz rozwoju społeczeństw wczesnoogarnych z terenów Bliskiego Wschodu i Europy.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii neolitu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W05] Zna główne zagadnienia prehistorii Europy w ujęciu porównawczym	Zna w zaawansowanym stopniu prehistorię porównawczą Europy w odniesieniu do okresu wczesnego i środkowego neolitu.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać problemy typowe oraz wybrane problemy bardziej złożone z zakresu archeologii	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archeologii.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą neolityzacji Bliskiego Wschodu i Europy oraz głównych przemian w okresie wczesnego i środkowego neolitu w Europie.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	Neolit definicja, zarys historii badań, podstawy periodyzacji. Centra procesów neolityzacji dlaczego Bliski Wschód? Żywność, wzorce gospodarcze, społeczne i religijne neolitu Starego Świata. Demografia neolitu. Problem indo-europejski. Neolityzacja Cypru, Grecji, Bałkanów. Pierwsi rolnicy w Europie Środkowej i Zachodniej. Neolit strefy północnopontyjskiej. Wczesna metalurgia Bliskiego Wschodu i Bałkanów. Młodsze społeczności naddunajskie w Europie Środkowej i Zachodniej. Neolityzacja zachodnich wybrzeży Morza Śródziemnego. Megalityzm. Neolityzacja Niżu Środkowoeuropejskiego i Europy Północnej. Neolit strefy Niżu Wschodnioeuropejskiego. Społeczności hodowców i pasterzy doby późnego neolitu.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowa wiedza z zakresu pradziejów Europy		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej
	test/egzamin	51.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<p>Bellwood P., First Farmers, The Origins of Agricultural Societies, Blackwell Publishing, 2005</p> <p>Fowler Ch., Harding J., Hofmann D., The Oxford Handbook of Neolithic Europe, Oxford University Press, 2015</p> <p>Simmons H. A., The Neolithic Revolution in the Near East. Transforming the Human Landscape, Tuscon, 2007</p> <p>Kruk J., Milisauskas S., Rozkwit i upadek społeczeństw rolniczych neolitu, Kraków, 1999</p> <p>Fowler Ch., Harding J., Hofmann D., The Oxford Handbook of Neolithic Europe, Oxford University Press, 2015</p>	

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Czarniak K., Młodsze kultury cyklu naddunajskiego w Polsce południowo-zachodniej, Szczecin-Wrocław, 2012</p> <p>Kaczanowska M. (red.), Dziedzictwo cywilizacji naddunajskich: Małopolska na przełomie epoki kamienia i miedzi, Kraków, 2006</p> <p>Nowak M., Drugi etap neolityzacji ziem polskich, Kraków, 2009</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje: neolit preceramiczny, neolit, subneolit, eneolit 2. Żyźny Półksiężyc - przebieg procesu udomowienia roślin i zwierząt. 3. Gospodarka, język, społeczeństwo - spojrzenie na formowanie się najstarszych społeczności rolniczych 4. Neolit na obszarze Anatolii 5. Kultura Sesklo i. początek ekspansji społeczności rolniczych w Europie 	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.